

Міністерство аграрної політики і продовольства України
Національна академія аграрних наук України
Херсонська обласна державна адміністрація
Південно-степовий зональний науково-інноваційний центр
Інститут зрошуваного землеробства

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції

**"ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ
ЗРОШУВАНИХ ЗЕМЕЛЬ"**

24-26 червня 2013 року

Україна, м. Херсон

ОСНОВНІ АСПЕКТИ ВИРОЩУВАННЯ ФЕНХЕЛЮ ЗВИЧАЙНОГО
НА ПІВДНІ УКРАЇНИ

Фенхель звичайний (*Foeniculum vulgare Mill.*) - цінна ефіроолійна, лікарська, пряносмакова, овочева, ароматична, медоносна та декоративна рослина. Фенхель знаходить використання в офіційній та народній медицині, кулінарії, харчовій, фармацевтичній, парфумерно-косметичній та інших галузях промисловості, у ветеринарії, тваринництві тощо.

Фенхель звичайний в Україні традиційно культивують у помірних за кліматом західних областях та в Криму, тобто в регіонах зі сприятливим тепловим режимом та достатньою кількістю опадів. У посушливих умовах півдня України фенхель, як промислова культура, не вирощується. В останні роки у зв'язку зі стрімким розвитком різних галузей промисловості виникла потреба інтродукції фенхелю до нових регіонів, зокрема до південного Степу України. Введення фенхелю звичайного в культуру в посушливих умовах півдня України неможливе без урахування специфічних ґрунтово-кліматичних умов зони та реакції на них рослин.

Технологія вирощування фенхелю передбачає розміщення посівів у звичайній польовій сівозміні, використання серійної техніки, наявної в кожному господарстві, а отже, не є винятком з технологій вирощування інших сільськогосподарських культур. Технологія вирощування фенхелю передбачає розміщення посівів після озимої пшениці, проведення в осінній період після збирання попередника двократного лушення стерні на глибину 8-10 та 10-12 см, внесення мінеральних добрив, виконання зяблевої оранки на глибину 20-22 см, двох-трьох культиваций зябу для знищення бур'янів по мірі їх відростання, проведення вирівнювання поверхні поля. Комплекс весняно-польових робіт включає ранньовесняне боронування у два сліди, передпосівну культивуацію з одночасним боронуванням та прикочуванням ґрунту. Проти однорічних злакових та дводольних бур'янів можна проводити обприскування ґрунту (з негайним загортанням) до висівання культури препаратами патрік 480, к.е., 2 л/га, трефлан 480, КЕ, 2 л/га, трифлурекс 240, к.е., 4 л/га, трифлурекс 480, к.е., 2 л/га. Гербіциди вносять під культивуацію.

Сівбу культури проводять в ранній строк одночасно з ранніми ярими культурами нормою 5 кг/га з міжряддям 45 см на глибину 3-4 см. Догляд за посівами включає прикочування, до- та післясходові боронування, дві-три міжрядні культивуації на глибину 4-6 для першої та 6-8 см для наступних, прополовання бур'янів у рядках. Збирання насіння проводять роздільним способом при досягненні плодами центральних зонтиків та зонтиків першого порядку воскової стиглості.

Проведені дослідження доводять значний адаптивний потенціал та можливість успішного вирощування фенхелю звичайного в посушливих умовах півдня України з одержанням врожаю насіння на рівні 11-12 ц/га.